

Atsinaujinančių išteklių elektrinių prijungimas prie skirstomojo tinklo

Vidas Gradeckas

Pranešimo temos

1

Atsinaujinančių išteklių statistika

2

Laisvų pajėgumų paskirstymas

3

Kliento kelias pasirenkant generacijos dydį

4

Papildomos galimybės prijungti elektrinės taikant ribojimus

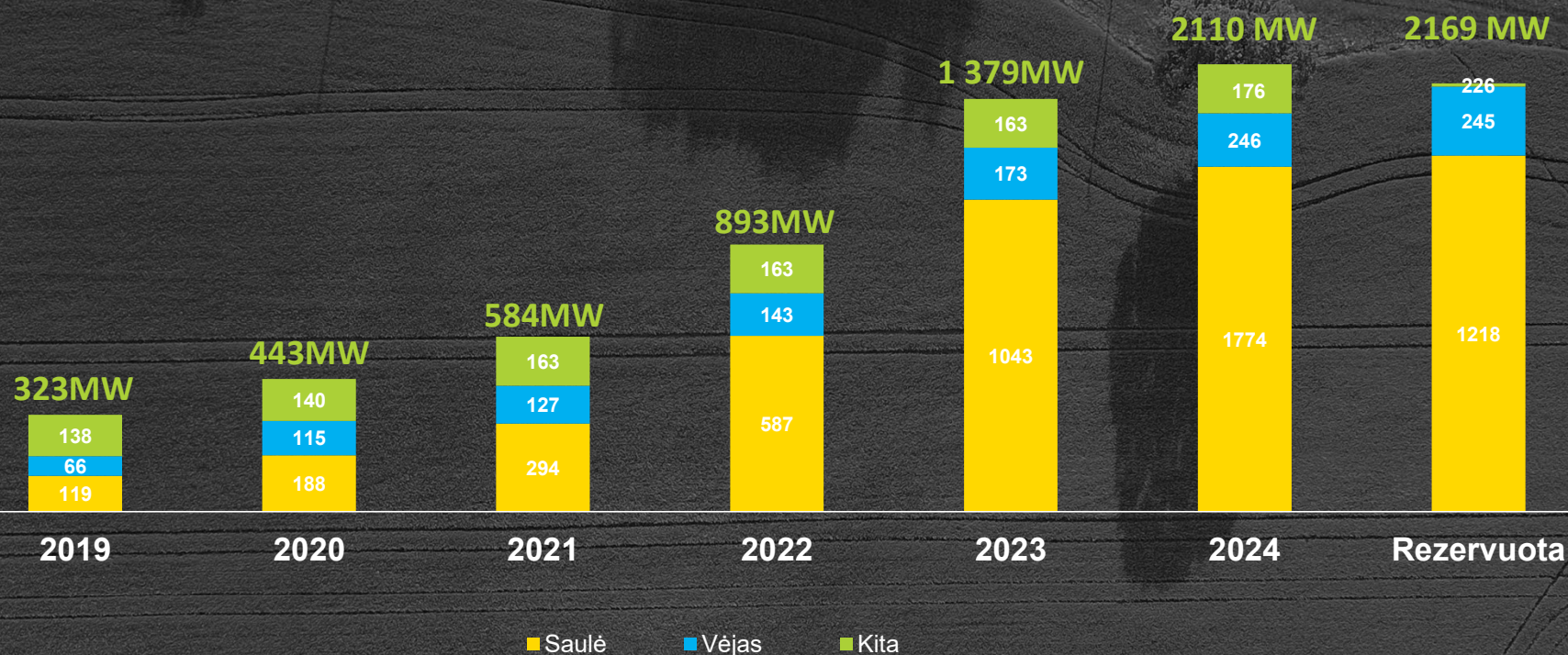
5

Kaupimo įrenginių prijungimas

6

Apibendrinimas

1. Atsinaujinančių išteklių statistika

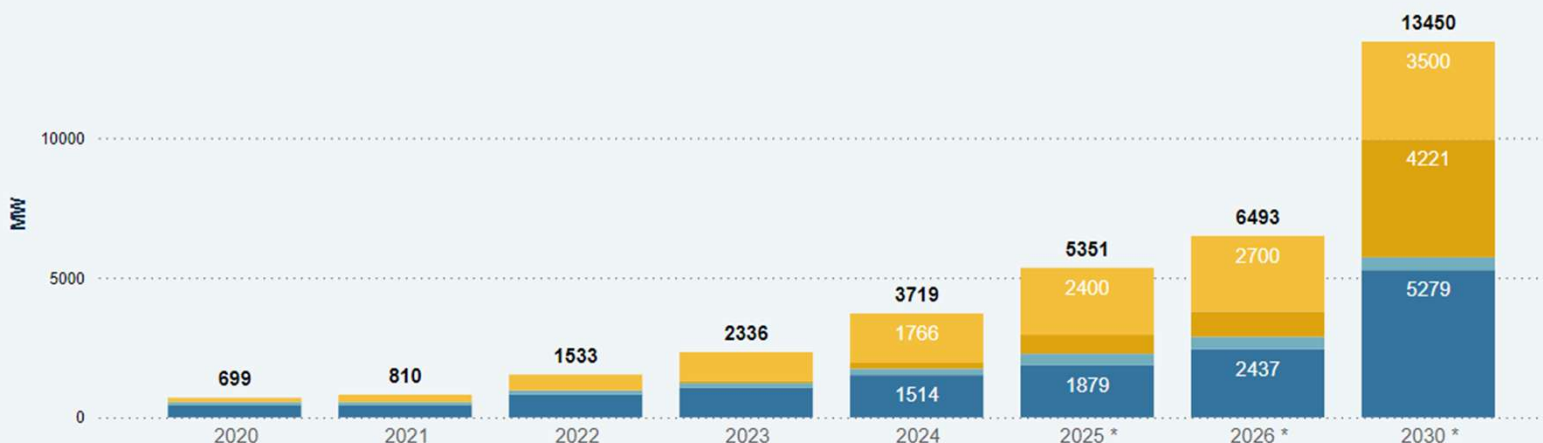
Nuo 2019 metų atsinaujinančių išteklių prijungimo poreikis išaugo beveik 9 kartus.

1. Atsinaujinančių išteklių statistika

Prijungtos ir vystytojų įsipareigosios prijungti AEI leistinos generuoti galios, MW

● PT vėjas ** ● ST vėjas ● PT saulė ● ST saulė

	2020	2021	2022	2023	2024	2025 *	2026 *	2030 *
PT vėjas **	433	433	820	1055	1514	1879	2437	5279
PT saulė	0	0	0	65	212	672	906	4221
ST vėjas	115	115	143	173	227	400	450	450
ST saulė	151	262	570	1043	1766	2400	2700	3500
iš viso, MW	699	810	1533	2336	3719	5351	6493	13450

Nuo 2019 metų atsinaujinančių išteklių prijungimo poreikis išaugo beveik 9 kartus.

2.1. Sprendimai papildomos elektros energijos generacijos prijungimui, prisitaikant prie LT energetikos sistemos galimybių

Ribojimas dėl energetikos sistemos balanso taikomas:

- **elektrinėms**, kurioms **pralaidumų krepšeliuose neužtenka** arba **nėra skirta** Nutarimu;
- **su šiuo ribojimu galės būti prijungiamos** elektrinės ir kaupimo įrenginiai, nuo **100 kW P_{max}**

Ribojimas dėl energetikos sistemos balanso netaikomas:

- **saulės ir vėjo elektrinėms**, nurodytoms Nutarime (krepšeliai);
- elektrinėms iki 10 kW leistinos generuoti galios (kaip P_{max} iki 100 kW).

Lietuvoje sistemos balanso dydis:

saulės elektrinėms yra **4,4 GW** leistinos generuoti galios, iš jų 2024 m. likę **1,16 GW**, kurių **0,96 GW** priskirta ESO.

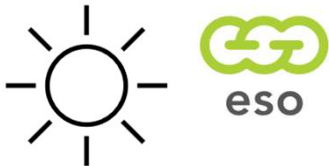

vėjo elektrinėms yra **5 GW** leistinos generuoti galios, iš jų 2024 m. likę **0,56 GW**, kurių **0,36 GW** priskirta ESO.

P_{max} - elektros energijos gamybos modulio didžiausias pajėgumas

Nutarimas - Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas dėl laisvų pralaidumų paskirstymo

2.2. Bendras laisvų pralaidumų paskirstymas tarp operatorių saulės elektrinėms nuo 2024.05 be balansinio ribojimo.

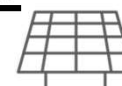
LRV nutarimo pap. Nr.	Lietuvos Respublikos vyriausybės (LRV) nutarimo grupė	Paskirta bendra pralaidumo galia pagal nutarimą, MW	Paskirta galia LITGRID tinkle, MW	Paskirta ESO tinkle, MW	Likutis ESO tinkle 2025-01-03
1.2.1	Savivaldybių atsinaujinančių išteklių bendrijos ir piliečių energetikos bendrijos; Ne pelno siekiantys juridiniai asmenys ne gaminantys vartotojai iš atsinaujinančių išteklių ir pagamintą energiją naudojančys savo reikmėms ir ūkio poreikiams; Ne pelno siekiantys juridiniai asmenys, kurie yra gaminantys vartotojai; Parkai ne pelno siekiantiems juridiniams asmenims	416	100	316	306
1.2.2	Fiziniai asmenys gaminantys vartotojai ir fiziniai asmenys gaminantys vartotojai, įsirengiantys geografiškai nutolusias elektrines	98	0	98	0
	Parkai fiziniams asmenims (gaminantiems vartotojams)	147	0	147	132
1.2.3	Parkai juridiniams asmenims (gaminantiems vartotojams); Juridiniai asmenys, įsirengiantys elektrines ant stogų; Kitos atsinaujinančių išteklių bendrijos ir piliečių energetikos bendrijos Juridiniai gaminantys vartotojai	503	100	403	294
	VISO	1164	200	964	732

2.3. Bendras laisvų pralaidumų paskirstymas tarp operatorių vėjo elektrinėms nuo 2024-05 be balansinio ribojimo.

LRV nutarimo pap Nr.	Lietuvos Respublikos vyriausybės (LRV) nutarimo grupė	Paskirta bendra pralaidumo galia pagal nutarimą, MW	Paskirta galia LITGRID tinkle, MW	Paskirta ESO pralaidumo leistina generuoti galia pagal pasidalinimą su LITGRID, MW	Likutis ESO tinkle 2025-01-03
1.2.1	Savivaldybių atsinaujinančių išteklių bendrijos ir piliečių energetikos bendrijos; Ne pelno siekiantys juridiniai asmenys ne gaminantys vartotojai iš atsinaujinančių išteklių ir pagamintą energiją naudojančios savo reikmėms ir ūkio poreikiams; Ne pelno siekiantys juridiniai asmenys, kurie yra gaminantys vartotojai; Parkai ne pelno siekiantiems juridiniams asmenims	200	100	100	96
1.2.2	Fiziniai asmenys gaminantys vartotojai ir fiziniai asmenys gaminantys vartotojai, įsirengiantys geografiškai nutolusias elektrines	18,4	0	18,4	18,4
	Parkai fiziniams asmenims (gaminantiems vartotojams)	26,7	0	26,7	27,6
1.2.3	Parkai juridiniams asmenims (gaminantiems vartotojams); Juridiniai asmenys, įsirengiantys elektrines ant stogų; Kitos atsinaujinančių išteklių bendrijos ir piliečių energetikos bendrijos Juridiniai gaminantys vartotojai	315	100	215	167,5
	VISO	562	200	361	309,5

3.1. Klientai gali pasitikrinti pralaidumų paskirstymą saulės elektrinėms

LITGRID tinklo dalies pralaidumų patikra www.eso.lt

Surandamas ruožas, kuriam priklauso planuojamas objektas pagal prijungimo tašką

Patikrinamas grupės pralaidumas ruože

Galių pasiskirstymas pagal prioritetines grupes konkrečiame ruože

Techniniai pralaidumai, kuriems netaikomas sistemos balanso ribojimas

Techniniai pralaidumai, kuriems taikomas sistemos balanso ribojimas

Ruožas	1.2.1, MW	1.2.2		1.2.3, MW	JA saulės elektrinės ir hibridinės el. formuojami iš saulės el., MW	JA vėjo elektrinės ir hibridinės el. formuojami iš vėjo el., MW	Kaupimo įrenginiai, MW	Bio, Hidro, iškastinis kuras, MW
		Fizinių asmenų GV parkai, MW	Fiziniai asmenys GV, MW					
Ruožas Nr.14 (Gegužinė-Parovėja)	0,88	0,38	0	0,6	30,62	4,15	3,99	0

Situacija

Sprendimo alternatyvos

LITGRID ruože pajėgumų **yra**, bet klientui jų **neužtenka**

ESO galios transformatoriaus pajėgumų **yra**, bet klientui jų **neužtenka**

LITGRID ruože pajėgumų **nėra**

ESO galios transformatoriaus pajėgumų **nėra**

Elektrinė, kurios leistina generuoti galia **mažesnė už įrengtą galia**

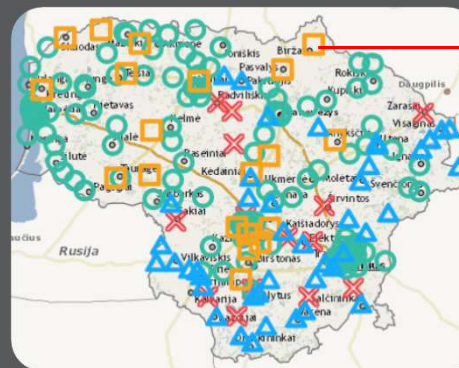
Elektrinė, kurios leistina generuoti galia **iki 10 kW** (Pmax ne daugiau 100 kW)

ESO tinklo dalies pralaidumų patikra

ESO transformatorių pastotės pralaidumas www.eso.lt laisvų galių žemėlapyje

Jeigu leistinos generuoti galios užtenka, pildoma paraiška

Parengiamos prijungimo arba išankstinės sąlygos

Parovėja

ESO tinklo dalis

(1+2+3) Techninis pralaidumas, MW: 28.80

1. Prijungta galia, MW: 18.39

1.1 Prijungta galia (saulė), MW: 17.33

1.2 Prijungta galia (vėjas), MW: 0.25

1.3 Prijungta galia (kita), MW: 0.81

2. Rezervuota galia, MW: 13.36

2.1 Rezervuota galia (saulė), MW: 1.96

2.2 Rezervuota galia (vėjas), MW: 11.40

2.3 Rezervuota galia (kita), MW: 0.00

3. Laisva galia su N-1 ribojimu, MW: 0.00

4. Laisva galia be N-1 ribojimo (elektrinėms nuo 10 kW iki 100 kW LGG prijungimui), MW: 0.00

5. Pastotės apkrovimas įvertinus energetikos sistemos patikimumo kriterijų N-1, %: 62.30

AB LITGRID 110kV linijos ruožas, NR. : 14

ESO pralaidumo **yra**,
LITGRID 110 kV pralaidumo **nėra**

ESO pralaidumo **nėra**,
LITGRID 110 kV pralaidumo **yra**

ESO pralaidumo **yra**,
LITGRID 110 kV pralaidumo **yra**

ESO pralaidumo **nėra**,
LITGRID 110 kV pralaidumo **nėra**

Pmax- elektros energijos gamybos modulio didžiausias pajėgumas

3.2. Klientai gali pasitikrinti pralaidumų paskirstymą vėjo elektrinėms

LITGRID tinklo dalies pralaidumų patikra www.eso.lt

Surandamas ruožas, kuriam priklauso planuojamas objektas pagal prijungimo tašką

Patikrinamas grupės pralaidumas ruože

Galių pasiskirstymas pagal prioritetines grupes konkrečiame ruože

Techniniai pralaidumai, kuriems netaikomas sistemos balanso ribojimas

Techniniai pralaidumai, kuriems taikomas sistemos balanso ribojimas

	1.2.1, MW	1.2.2		1.2.3, MW				
		Fizinių asmenų GV parkai, MW	Fiziniai asmenys GV, MW		JA saulės elektrinės ir hibridinės el. formuojami iš saulės el., MW	JA vėjo elektrinės ir hibridinės el. formuojami iš vėjo el., MW	Kaupimo įrenginiai, MW	Bio, Hidro, iškastinis kuras, MW
Bendra LT	96	27,6	18,4	167	-	-	-	-
Ruožas Nr. 14 (Gegužinė-Parovėja)	0,23				30,62	4,15	3,99	0

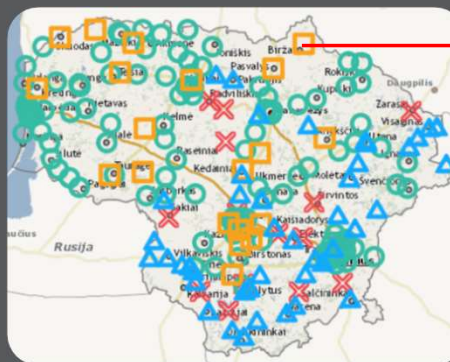
Situacija	Sprendimo alternatyvos
LITGRID ruože pajėgumų yra , bet klientui jų neužtenka	Elektrinė , kurios leistina generuoti galia mažesnė už įrengtą galią
ESO galios transformatoriaus pajėgumų yra , bet klientui jų neužtenka	
LITGRID ruože pajėgumų nėra	Elektrinė , kurios leistina generuoti galia iki 10 kW (Pmax ne daugiau 100 kW)
ESO galios transformatoriaus pajėgumų nėra	

ESO tinklo dalies pralaidumų patikra

ESO transformatorių pastotės pralaidumas www.eso.lt laisvų galių žemėlapyje

Jeigu leistinos generuoti galios užtenka, pildoma paraiška

Parengiamos prijungimo arba išankstinės sąlygos

Parovėja

ESO tinklo dalis

(1+2+3) Techninis pralaidumas, MW: 28.80

1. Prijungta galia, MW: 18.39

1.1 Prijungta galia (saulė), MW: 17.33

1.2 Prijungta galia (vėjas), MW: 0.25

1.3 Prijungta galia (kita), MW: 0.81

2. Rezervuota galia, MW: 13.36

2.1 Rezervuota galia (saulė), MW: 1.96

2.2 Rezervuota galia (vėjas), MW: 11.40

2.3 Rezervuota galia (kita), MW: 0.00

3. Laisva galia su N-1 ribojimu, MW: 0.00

4. Laisva galia be N-1

ribojimo (elektrinėmis nuo 10 kW iki 100

kW LGG prijungimui), MW: 0.00

5. Pastotės apkrovimas įvertinus

energetikos sistemos patikimumo kriterijų

N-1, %: 62.30

AB LITGRID 110kV linijos ruožas, NR. : 14

ESO pralaidumo **yra**,
LITGRID 110 kV pralaidumo **nėra**

ESO pralaidumo **nėra**,
LITGRID 110 kV pralaidumo **yra**

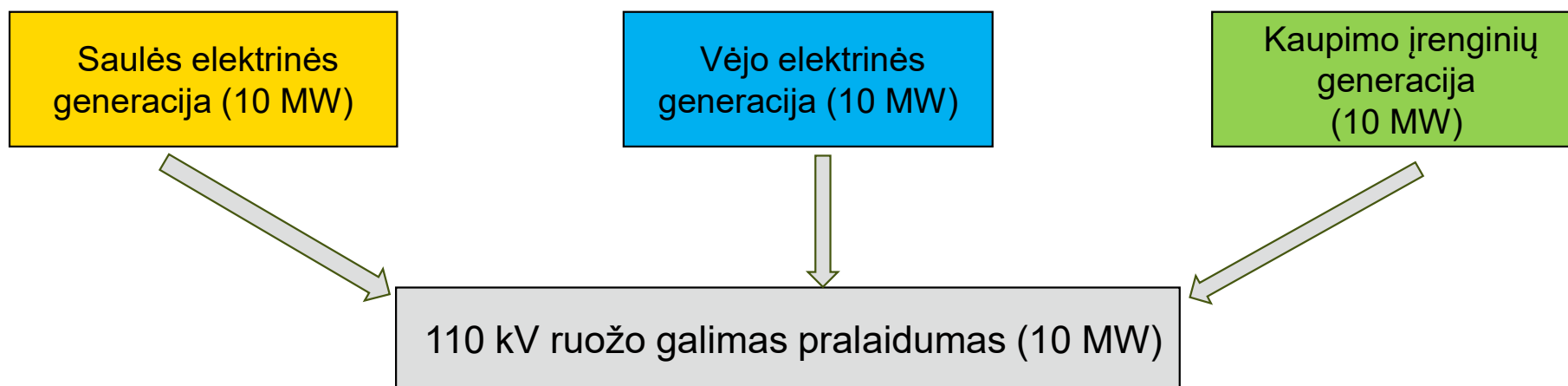

ESO pralaidumo **yra**,
LITGRID 110 kV pralaidumo **yra**

ESO pralaidumo **nėra**,
LITGRID 110 kV pralaidumo **nėra**

4.1. Sprendimai, papildomos elektros energijos generacijos prijungimui, prisitaikant prie LITGRID 110 kV perdavimo sistemos ruožo pralaidumo

- **Leistinos generuoti galios ribojimas** dėl LITGRID tinklo techninio pralaidumo. Šio tipo ribojimas gali būti taikomas elektrinėms nuo **100 kW P_{max}**
- Kol yra pralaidumo krepšeliuose, netaikomas elektrinėms iki **100 kW P_{max}**. **Netaikomas visoms elektrinėms iki 10 kW LGG (kai P_{max} iki 100 kW)**

*P_{max} – elektros energijos gamybos modulio didžiausias pajėgumas;
LGG – leistina generuoti galia*

4.2. Sprendimai, pritaikant ESO techninius ribojimus kai 110 kV ir 35 kV transformatorinėse vieno iš galios transformatorių pralaidumai išnaudoti

	Iki 0,8 kW įrengtosios, leistinos generuoti galios ir Pmax	Nuo 0,8 kW iki 10 kW leistinos generuoti galios, kai Pmax ne didesnis kaip 100 kW	Nuo 10 kW iki 100 kW Pmax	Didesnio nei 100 kW,
Ribojimų tipas	Ribojimai nenustatomi.	Tinklų rekonstrukcija nenumatoma, kol atvirkštinė generacija N-1 režimu nepasiekia transformatorių pastotės mažesnio galios transformatoriaus 80 proc. apkrautumo.	Tinklų rekonstrukcija nenumatoma, jeigu pasirenka generuoti 10 kW leistiną generuoti galią ir kol atvirkštinė generacija N-1 režimu nepasiekia transformatorių pastotės mažesnio galios transformatoriaus 80 proc. apkrautumo.	Ribojimai galimi taikyti visoms elektros tinklų rezervacijoms po 2024 m. PETA atnaujinimo , kai pildomas antro galios transformatoriaus pralaidumas. Reikalinga įsdiegti valdymo sistemą. Pasiekus antro transformatoriaus pralaidumą, numatomas jų keitimas.

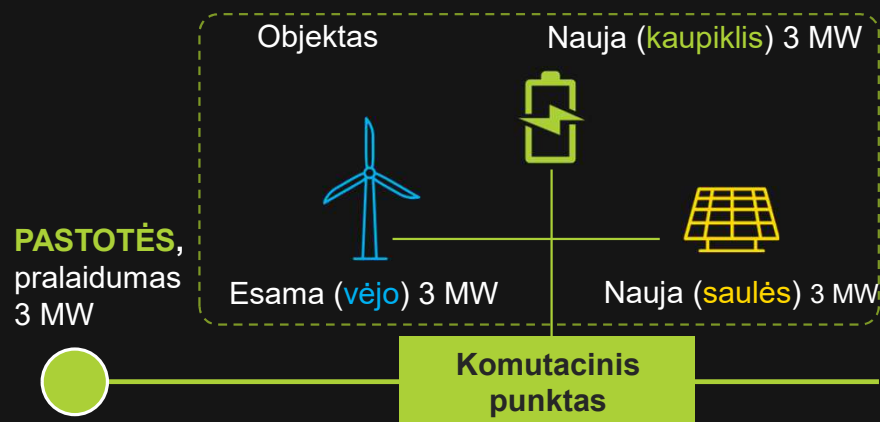
Pmax- elektros energijos gamybos modulio didžiausias pajėgumas

Maksimali ribojimų trukmė LITGRID ir ESO rekonstrukcijų ir/ar avarijų metu - **24 mėn.** galimo nepertraukiamo atjungimo per 6 metus

4.4. Hibridinių elektrinių prijungimo galimybės

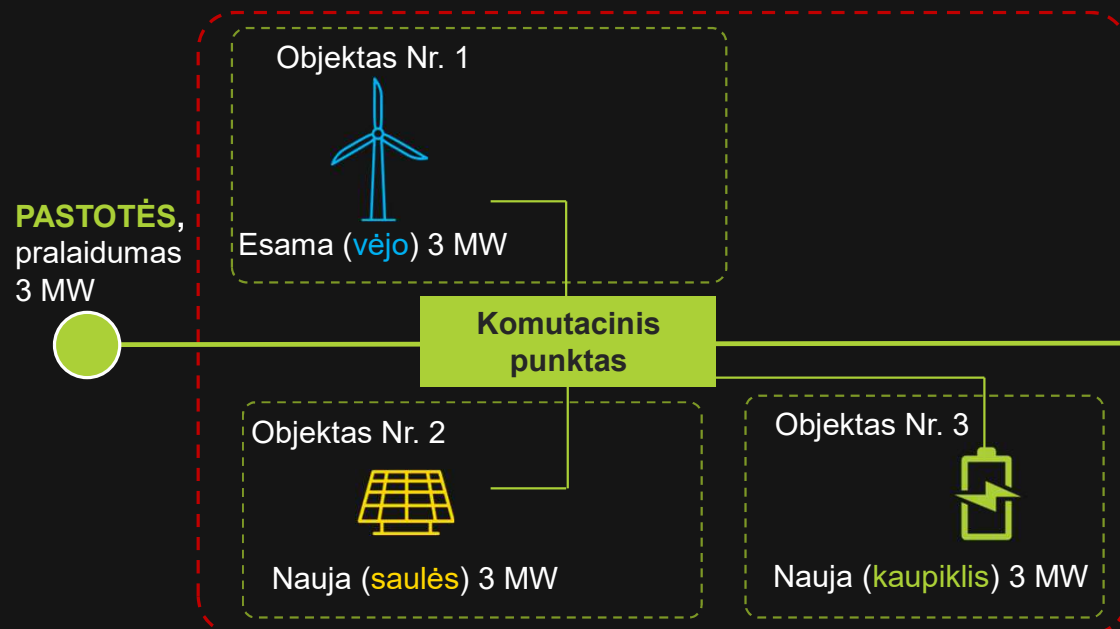

Hibridinės elektrinės prijungimas

- Hibridinės elektrinės prijungimas vidaus tinkle, **per vieną komercinę apskaitą** (galima tik viena bendra veikla t. y. parkas arba prekyba).
- Tas pats tinklo techninis pralaidumas gali būti išnaudojamas **kelioms skirtingos galios ir tipo elektrinėms**.
- Reikalinga **tikrinti pralaidumus**, skirtus hibridinimui, www.eso.lt gamintojų laisvų galių žemėlapyje.
- **Vienas objekto savininkas** (ESO atžvilgiu)

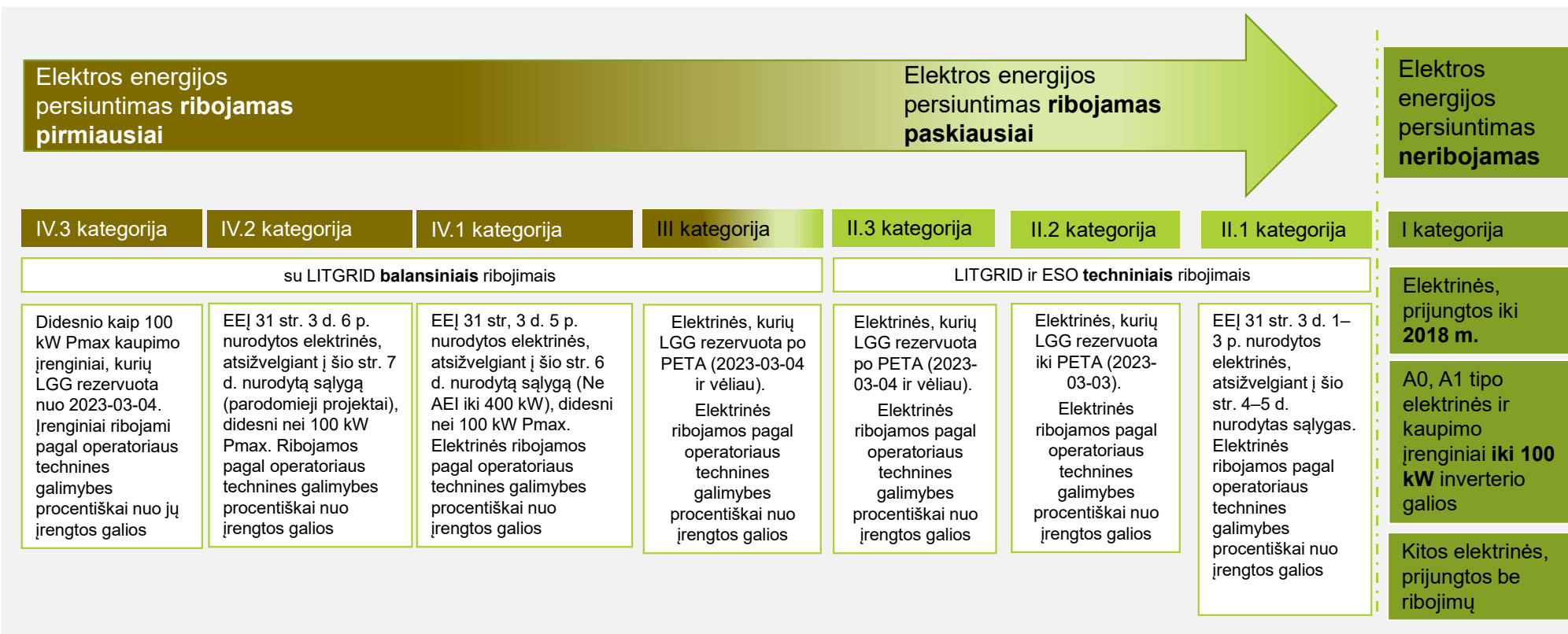
Elektrinių prijungimas su leistinos generuoti galios ribojimu viena kitos atžvilgiu

- Tas pats tinklo techninis pralaidumas gali būti išnaudojamas **kelioms** skirtingos galios ir tipo elektrinėms.
- Gali būti vykdoma **skirtinga veikla** kiekvienoje elektrinė (prekyba, parkas, balansavimas).
- **Prijungimo taškas** turi būti tas pats, bet **skirtingos komercinės apskaitos**.
- Galima **naudotis** visų krepšelių **pralaidumais** nurodytais www.eso.lt gamintojų laisvų **galių žemėlapyje**.
- Kiekvienas objektas gali priklausyti **skirtingiems savininkams**.

4.5. Gamybos įrenginių ribojimų taikymas

Ribojimai	Ribojimų vykdytojas	Kaupimo įrenginys (nedalyvaujantis LITGRID balansavime)	Kaupimo įrenginys (dalyvaujantis LITGRID balansavime)
Sistemos balanso LITGRID	ESO, pagal LITGRID signalą. A2;B;C;D elektrinių tipai	ESO pagal LITGRID signalą. A2;B;C;D elektrinių tipai	LITGRID arba balansavimo paslaugos telkėjas
Techninis LITGRID	ESO, pagal LITGRID signalą. A2;B;C;D elektrinių tipai	ESO pagal LITGRID signalą. A2;B;C;D elektrinių tipai	ESO pagal LITGRID signalą; A2;B;C;D elektrinių tipai
Techninis ESO	ESO, A2;B;C;D elektrinių tipai	ESO reguliuoja visas elektrines (atjungiami visi kaupimo įrenginiai vienu metu)	ESO reguliuoja visas elektrines (atjungiami visi kaupimo įrenginiai vienu metu)

Pmax- elektros energijos gamybos modulio didžiausias pajėgumas

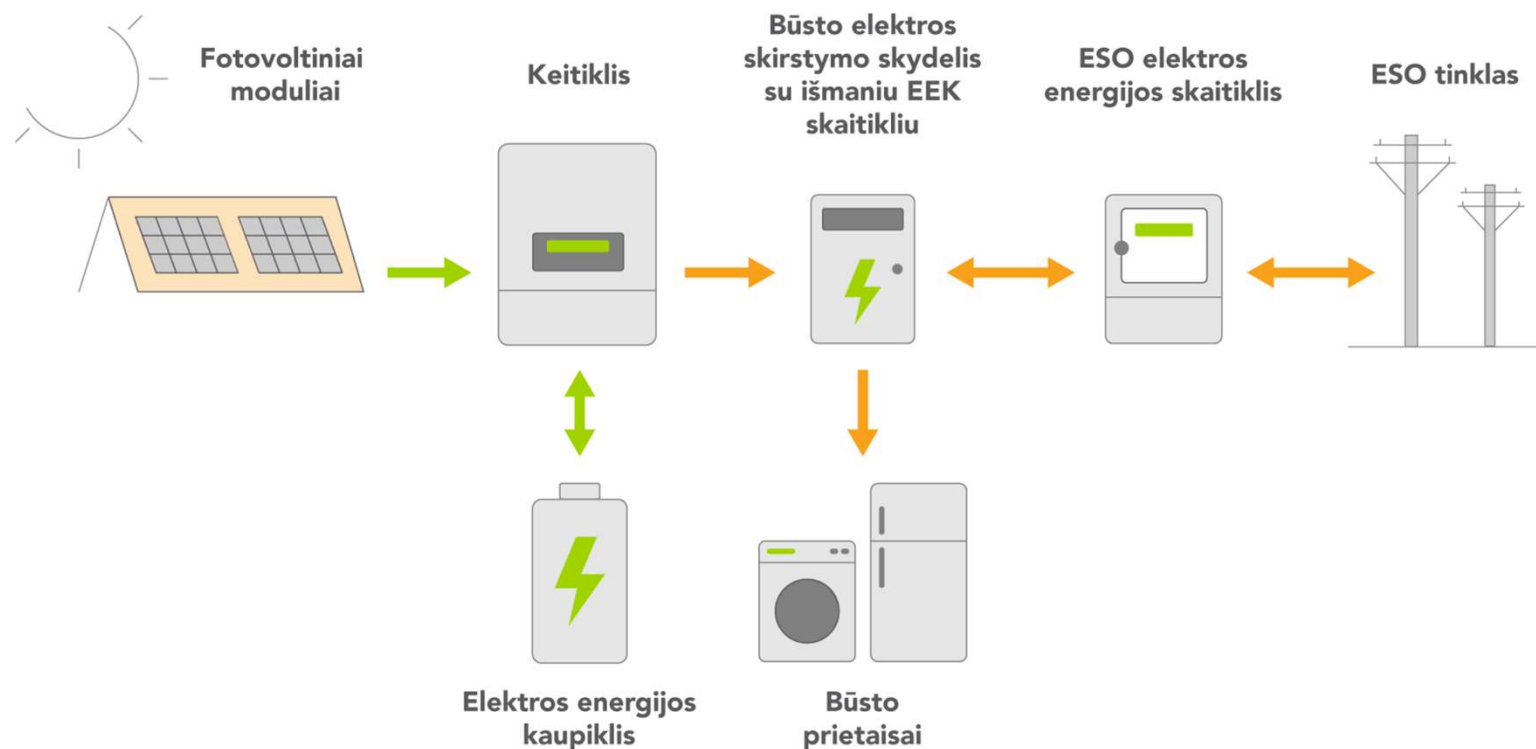
5.1. Kaupimo įrenginių įrengimo būdai ir jų panaudojimo skirstomajame tinkle galimybės

- ✓ Objekto vidaus generuojamos ir vartojamos galios pikų valdymas
- ✓ Prekyba elektros energija
- ✓ Dalyvavimas LITGRID dažnio valdymo paslaugoje
- ✓ Jautrios įrangos maitinimui dingus elektros energijai tinkluose

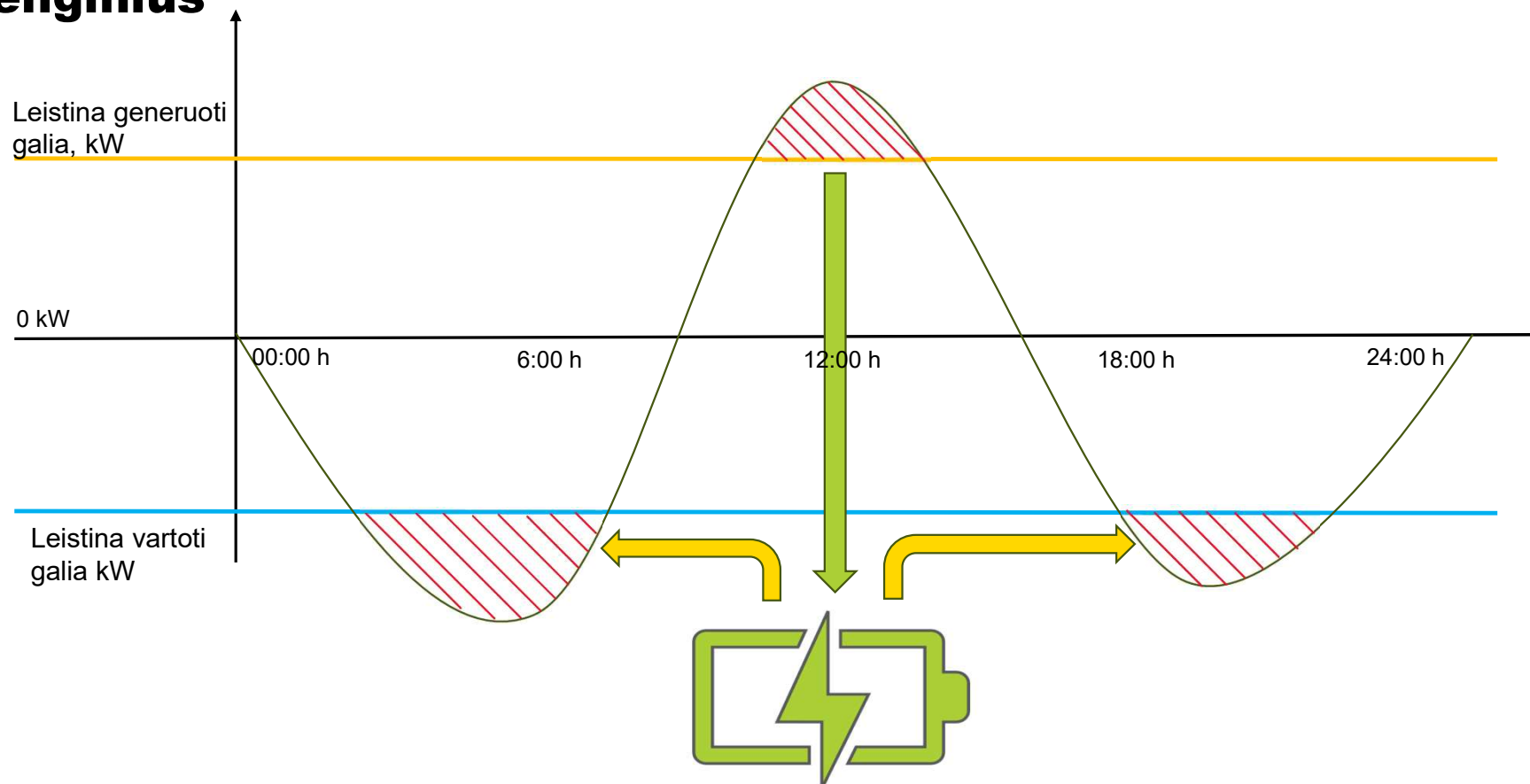

5.2. Tipinė kaupimo įrenginių prijungimo schema

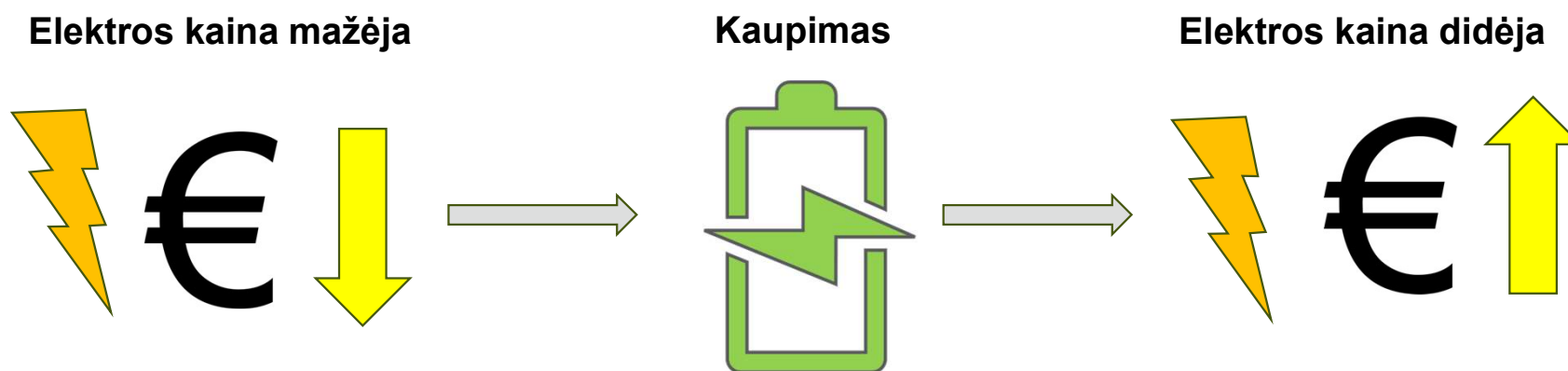

Kaupimo įrenginių su saulės elektrine prijungimo schema. Be galimybės naudotis elektros energija atsijungus nuo ESO tinklo.

5.3. Generuojamos ir vartojamos elektros energijos pikų valdymas objekte, įsirengiant elektros energijos kaupimo įrenginius

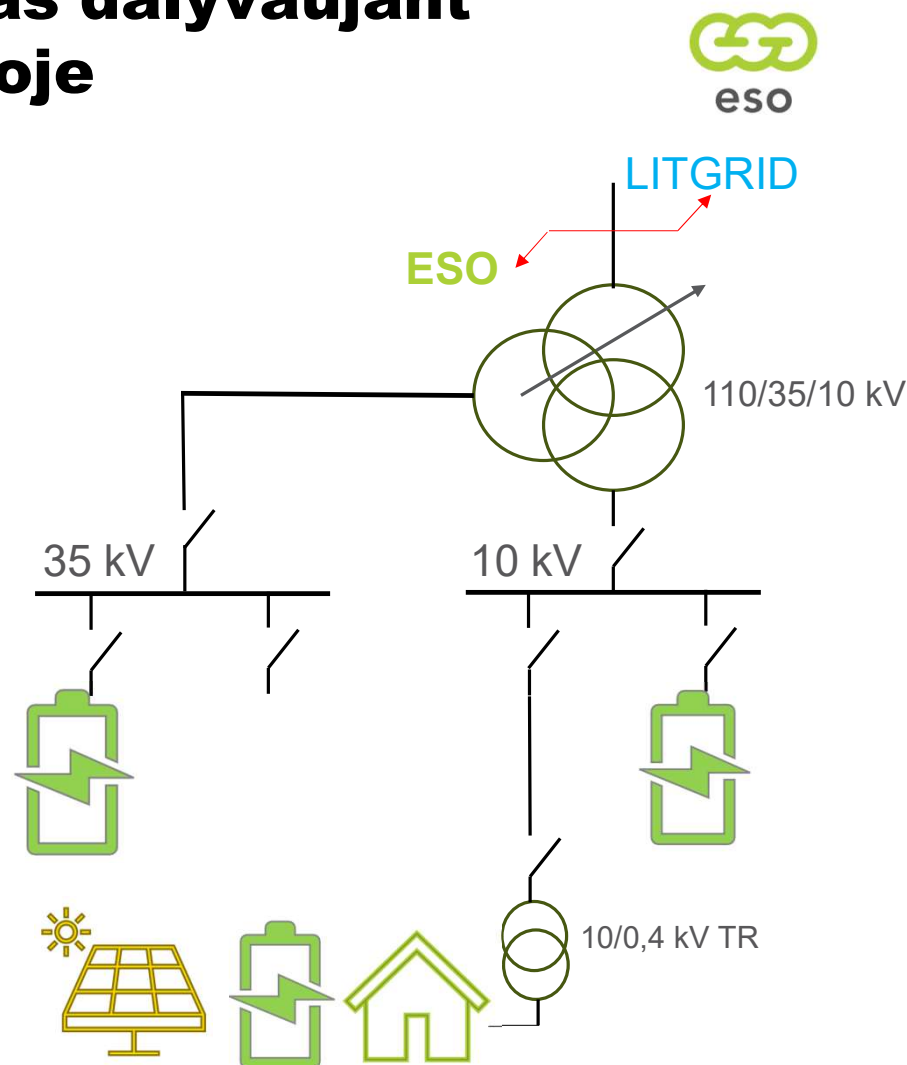
5.4 Kaupiklio naudojimas prekiaujant elektros energija

Prekyba elektros energija galima pasinaudojant grynojo atsiskaitymo schema

5.5. Kaupimo įrenginių prijungimas dalyvaujant LITGRID dažnio valdymo paslaugoje

- Pavieniai kaupimo įrenginiai, planuojantys **dalyvauti LITGRID dažnio valdymo paslaugoje**, gali būti prijungti prie **35 kV** tinklų arba **110 kV transformatorių pastorių 10 kV skirstyklų**.
- Kaupimo įrenginiai turi **prisitaikyti** prie ESO tinklo apkrovų, tai užtikrinama įrengiant **optinį** ryšį su 110 kV transformatorių pastote.
- Kaupimo įrenginiai, įrengiami objekto vidaus tinkle, **gali** dalyvauti balansavimo paslaugoje **neviršijant** objektui suteiktos **įrengtos ir leistinos generuoti galios**.

5.6. Kaupiklių panaudojimas jautrios įrangos maitinimui dingus elektros energijai tinkle

PRIVALUMAS

Galima naudotis kaupiklyje sukaupta elektros energija dingus elektros energijai ESO tinkle.

TECHNINIAI SPRENDIMAI:

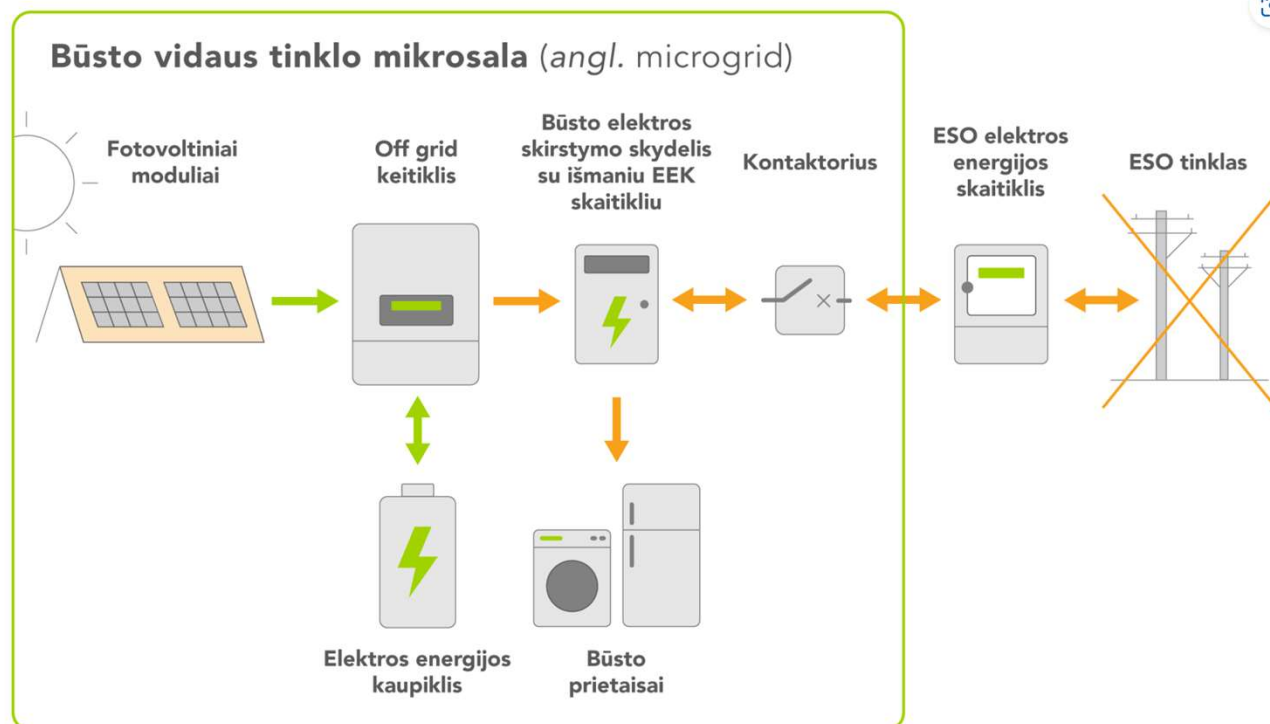
- reikalingas papildomas **kontaktorius**, kuris atjungia būsto vidaus tinklą nuo ESO tinklo (**sukuriamas autonominis vidaus tinklo maitinimas iš kaupimo įrenginio**);

- reikalingas **papildomas išmanus energijos skaitiklis** montuojamas būsto vidaus elektros tinklo skirstymo skydelyje, kurio duomenys perduodami elektros energijos kaupimo sistemai (reikalinga laisva vieta objekto vidaus elektros tinklo paskirstymo skydelyje);

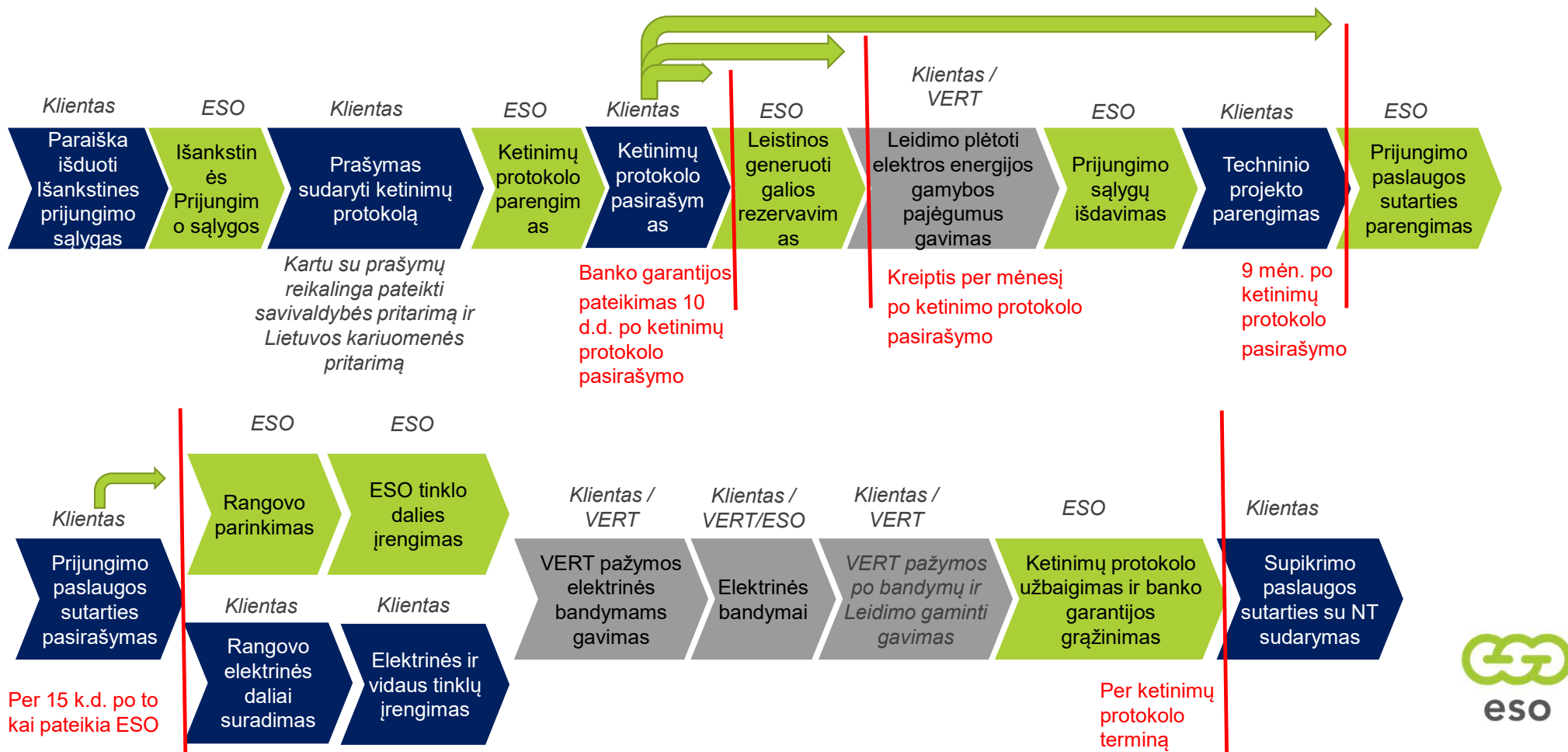
TRŪKUMAI:

- sprendimas neapsaugo nuo **trumpo el. energijos dingimo** ESO tinkle (1-5 sec);

- **brangiausias sprendimas** (be tinklo „Off grid“ veikiantis keitiklis brangesnis 30-40 proc. už su tinklu veikiantį keitiklį);

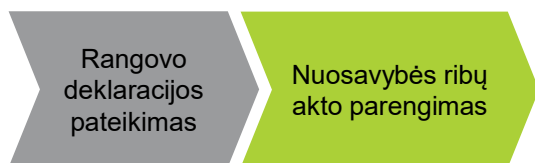
6.KAI REIKALINGAS KETINIMŲ PROTOKOLAS: KERTINIAI PRIJUNGIMO ŽINGSNIAI GAMINTOJAMS

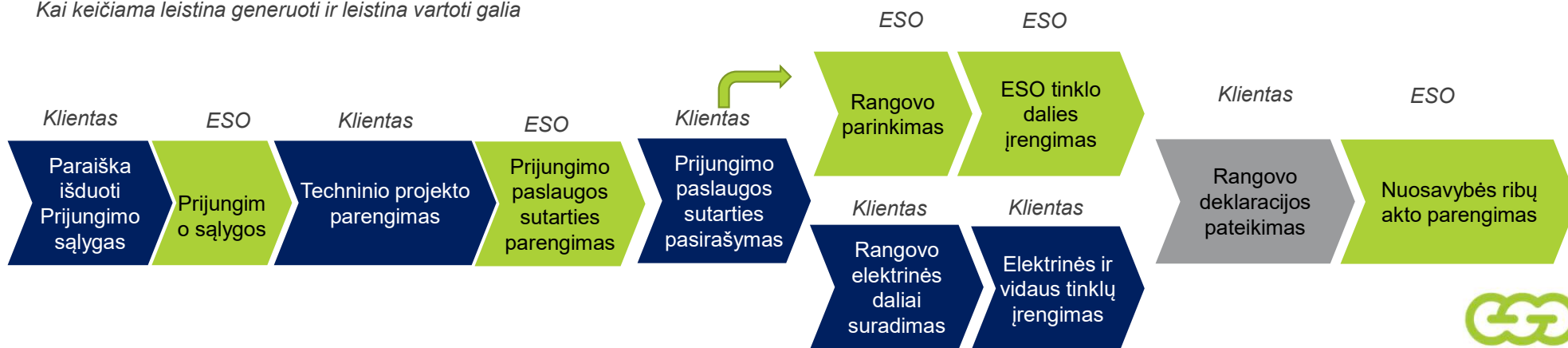
6. Kaupiklių prijungimas pagal 2025-01-07 kvietimą

Kai nekeičiama leistina generuoti ir leistina vartoti galia
Kai nekeičiama leistina generuoti ir leistina vartoti galia

Klientas

Kai keičiama leistina generuoti ir leistina vartoti galia

7. Senoji kilovatvalandžių kaupimo schema

- Elektros energijos apskaita vykdoma **kilovatvalandėmis (kWh)**.
- Realios elektros energijos pasaugojimo tinkluose nėra, t. y. tiekėjas **turi realizuoti** gaminančio vartotojo **pateiktą elektros energiją rinkoje** bei **nupirkti rinkoje elektros energiją ir pateikti ją neatlygintinai gaminančiam vartotojui**, kai jis vartoja.
- Gaminančio vartotojo į tinklus pateiktos ir iš tinklo suvartotos elektros **energijos vertės nesutampa**.

GV perteklinę elektros energiją pateikia į tinklus „pasaugojimui“

GV esant poreikiui „atgauna“ elektros energiją iš tiekėjo

Kaupimo laikotarpio pabaigoje tiekėjas kompensuoja GV už sukauptas ir nepanaudotas kilovatvalandes

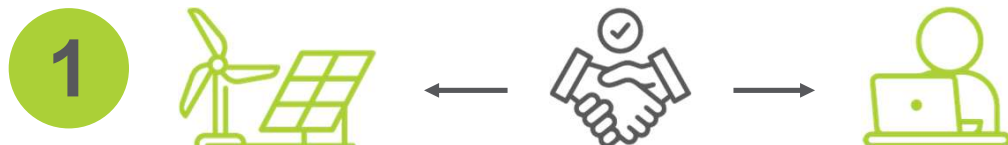
GV - gaminantis vartotojas

Skaidrė 22

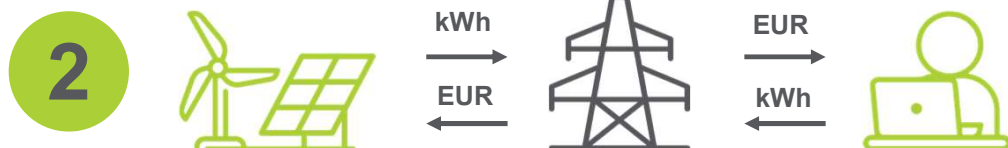
RB0 Senoji keisčiau į datą iki kada galiojo
Raimundas Bareikis; 2024-05-03T10:31:51.023

ED0 0 nesu tikra ar korektiška būtų rašyti datą iki. Schema vis dar galioja, bet naujiems verslo GV iškyrus ne pelno
siekiančius JA, nebegalima.
Eglė Drungienė; 2024-05-06T04:39:15.061

7.1. Kaip veikia grynasis atsiskaitymas?

GV pasirašo su tiekėju grynojo atsiskaitymo sutartį/ sutaria dėl grynojo atsiskaitymo sąlygų

GV parduoda tiekėjui perteklinę energiją už sutartą kainą ir vartoja elektros energiją už sutartą kainą

Pas tiekėją GV vartojimo sąskaita dengiama iš EUR už parduotą energiją

- Gaminantis vartotojas **privalo sudaryti susitarimą** su elektros energijos tiekėju dėl grynojo atsiskaitymo sąlygų.
- Gaminančio vartotojo pateiktos ir suvartotos elektros energijos **apskaita vykdoma eurai**.
- Gaminantis vartotojas elektros energiją **vartoja kaip paprastas vartotojas**.
- **Nebelieka** gaminančio vartotojo atgautos elektros energijos.

GV - gaminantis vartotojas

7.2. Grynojo atsiskaitymo taikymo principai

ELEKTROS ENERGIJOS SUPIRKIMO KAINA

- gaminančio vartotojo elektros energijos supirkimo kaina gali būti tiek kintama, tiek fiksuota,
- supirkimo kaina yra tiekėjo ir gaminančio vartotojo susitarimo klausimas.

PVM NETAIKYMAS

- Tai daliai elektros energijos vartojimo sąskaitos, kuri dengiama iš virtualios piniginės, nėra taikomas PVM.

APSKAITOS LAIKOTARPIS

- Grynojo atsiskaitymo atveju taikomas 2 m. apskaitos laikotarpis, po kurio GV išmokami sukaupti pinigai. (nuo balandžio 1 d. iki kovo 31 d. po 2 m.). **Einamasis apskaitos laikotarpis prasidėjo 2024-01-01 ir baigsis 2026-03-31.**

SUKAUPŲ PINIGŲ IŠMOKĖJIMAS

- Gaminančio vartotojo virtualios piniginės likutis yra išmokamas trimis atvejais:
 - pasibaigus apskaitos laikotarpiui,
 - keičiant tiekėją,
 - nutraukiant gaminančio vartotojo veiklą.

7.3. Grynojo atsiskaitymo taikymo reikalavimai

2024-01-01

Privalomas grynasis atsiskaitymas naujiems GV

Naujiems* **juridiniams (verslo)** gaminantiems vartotojams (išskyrus ne pelno siekiančius juridinius asmenis ir centralizuotai valdomo valstybės turto valdytoją).

Naujiems* **buitiniams** gaminantiems vartotojams, **eksploatuojantiems** **vėjo** elektrinę.

2024-04-01

Mišri apskaitos schema

Viename vartojimo objekte esančioms skirtingoms elektrinėms (pvz., ant stogo ir nutolusiai) gali būti taikoma senoji kilovatvalandžių kaupimo schema ir grynojo atsiskaitymo apskaitos schema.

2031-01-01

Privalomas grynasis atsiskaitymas visiems verslo GV

Visiems verslo gaminantiems vartotojams privalomai taikomas grynasis atsiskaitymas, nepriklausomai nuo to, kada jis tapo gaminančiu vartotoju.

**kurie prijungimo prie elektros tinklų sąlygas gaus po 2024-01-01 arba kurie įsigis elektrinės dalį iš nutolusio parko, kuriam leidimas plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus išduotas po 2024-01-01.*

GV - gaminantis vartotojas

7.4. Ką dar svarbu žinoti apie grynąjį atsiskaitymą?

Grynojo atsiskaitymo taikymas esamoms elektrinėms

Elektrinėms, kurios yra įrengtos ar prijungimo prie elektros skirstomojo tinklo sąlygas yra gavę iki 2024-01-01 **grynasis atsiskaitymas** taip pat **gali būti privalomas**, jei bus **didinama** tokios elektrinės **leistina generuoti galia**.

Tuo atveju, jei esamoms elektrinėms bus **didinama** tik **įrengtoji galia**, tačiau leistina generuoti galia bus nekeičiama, **nebus privalomas** grynasis atsiskaitymas.

Savanoriškas grynojo atsiskaitymo pasirinkimas

Juridiniai asmenys (verslo gaminantys vartotojai) **savanoriškai** pasirinkę grynojo atsiskaitymo apskaitos schemą objektuose, kuriems ši apskaitos schema nėra privaloma **netenka teisės** tokiems objektams taikyti kilovatvalandžių kaupimo (angl. net metering) apskaitos schemą.

Gaminantys vartotojai, norėdami savanoriškai pasikeisti apskaitos schemą į grynąjį atsiskaitymą, turi kreiptis į savo elektros energijos tiekėją.

8. Apibendrinimas

Dėl didesnio tinklų išnaudojimo numatyti ribojimų taikymai

Kaupimo įrenginių panaudojimo galimybės:

- **valdant apkrovas** vidaus tinkle
- dalyvaujant **papildomose paslaugose**
- turėti elektros **energiją visą laiką**

Grynasis atsiskaitymas privalomas nuo 2024-01-01 **naujiems** pelno siekiantiems juridiniams GV, o nuo 2031-01-01 **visiems** juridiniams GV.

AČIŪ